

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

Ε.Λ.Φ.Ε.Ε. ΡΟΔΟΥ
Γρ. Λαμπράκη 7, 85100, Ρόδος
Τηλ.: 22410 36500 – FAX: 22410 32108
URL: www.lsr.gr
E-mail: secretariat@lsr.gr

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Ασφάλισης κατά την περίοδο της ασθένειας

A. ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

(Με βάση όσα αναφέρει το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης www.yrkap.gr)

Ο νόμος που αναφέρει τη διαδικασία κατά τη διάρκεια της ασθένειας είναι ο 178/1967.

Αναγγελία Ασθένειας – Απόδειξη Ασθένειας – Υπαιτιότητα

Ο μισθωτός, μόλις ασθενήσει, οφείλει να ειδοποιήσει καθ' οιονδήποτε τρόπο τον εργοδότη περί ασθένειάς του, προσκομίζοντας, εντός εύλογου χρόνου, σχετική ιατρική βεβαίωση, αναφορικά με το είδος και τη διάρκεια της ασθένειάς του. Καλό θα είναι η προσκομιζόμενη βεβαίωση να προέρχεται από γιατρό συμβεβλημένο με τον ΕΟΠΥΥ ή γιατρό του ΠΕΔΥ ή νοσοκομειακό.

Η παράλειψη της αναγγελίας και η αποχή από την εργασία, δυνατόν να θεωρηθεί από τις αρχές καλής πίστεως, ως πρόθεση καταγγελίας της συμβάσεως από μέρους του, εφόσον

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

όμως προέρχεται από δόλο ή αμέλεια, και να αποτελέσει λύση της συμβάσεως από μέρους του μισθωτού και μάλιστα χωρίς αποζημίωση.

Όσον αφορά στην υπαιτιότητα, δεν εξετάζεται αν η ασθένεια επήλθε στην εργασία ή από άλλη αιτία ή από ατύχημα. Με την ασθένεια εξομοιώνεται και το εργατικό ατύχημα, καθώς και η κυοφορία-λοχεία και το απλό ή εξωεργατικό ατύχημα. Ο μισθός του άρθρου 657 ΑΚ καταβάλλεται στον εργαζόμενο, εφόσον αποδεικνύεται ότι η απουσία του δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του.

Ως βραχείας διάρκειας ασθένεια ορίζεται εκείνη που δεν υπερβαίνει τα παρακάτω όρια:

Χρόνος απασχόλησης και Χρόνος αποχής λόγω ασθένειας

Μέχρι 4 ετών	Ένας (1) μήνας
4 έτη συμπληρωμένα μέχρι 10 έτη	Τρεις (3) μήνες
10 έτη συμπληρωμένα μέχρι 15 έτη	Τέσσερις (4) μήνες
15 έτη συμπληρωμένα και άνω	Έξι (6) μήνες

Σημείωση: Ο ανωτέρω Πίνακας δεν σχετίζεται με την διάρκεια επιδότησης λόγω ασθένειας από τον ΕΦΚΑ, ούτε με την διάρκεια της ασφάλισης κατά την ασθένεια.

Η αποχή λόγω ασθένειας του μισθωτού πρέπει να είναι συνεχής, μέχρι συμπλήρωσεως των υπό του νόμου προβλεπόμενων ορίων. Τα χρονικά όρια αποχής, αρχίζουν από την ημέρα κατά την οποία ο μισθωτός απουσίασε συνεπεία της ασθένειας και λήγουν την αντίστοιχη ημέρα του επόμενου μηνός ή των τριών, των τεσσάρων ή των έξι μηνών, ανάλογα του χρόνου υπηρεσίας των μισθωτών κατά τη διάκριση που έγινε ανωτέρω. Στο χρόνο αυτό συυπολογίζονται και οι Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες.

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

Ο Μισθωτός κατά τη διάρκεια της Ασθένειάς του απαγορεύεται να απασχολείται αλλού.

Αποδοχές Ασθενείας

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 657-658 Α.Κ., εφόσον ο μισθωτός έχει εργαστεί επί 10 τουλάχιστον ημέρες, δικαιούται, καίτοι μη εργαζόμενος, λόγω ανυπαίτιου κωλύματος (ασθένεια, ατύχημα, τοκετός κ.λ.π.) να αξιώσει από τον εργοδότη του τις αποδοχές 15 ημερών.

Αν έχει συμπληρώσει έτος υπηρεσίας, δικαιούται να λάβει τις αποδοχές ενός μηνός.

Οι μισθωτοί που αμείβονται με ημερομίσθιο, δικαιούνται να λάβουν τόσα ημερομίσθια, όσες είναι οι ημέρες εργασίας στο 15νθήμερο ή στο μήνα, ενώ οι μισθωτοί που αμείβονται με μισθό, δικαιούνται του ημίσεως ή ολόκληρου του μηνιαίου μισθού.

Από τις αποδοχές αυτές, ο εργοδότης δικαιούται να αφαιρέσει όσα τουλάχιστον έλαβε ο μισθωτός, δυνάμει επιδότησης, για την χρονική περίοδο της ασθένειας από τον ασφαλιστικό του Οργανισμό.

Σύμφωνα με τη νομολογία των Δικαστηρίων, η υποχρέωση καταβολής του μισθού εις τον εξ ουιουδήποτε υπαιτίου κωλύματος, κωλυθέντα να προσφέρει τις υπηρεσίες του στον εργοδότη, υφίσταται καθ' όλη τη διάρκεια της εργασιακής σχέσεως στον ίδιο εργοδότη και μάλιστα, κάθε έτος από της ενάρξεως της παροχής της εργασίας του και όχι εφ' άπαξ.

Το έτος κατά το οποίο γεννάται η αξίωση του μισθωτού σύμφωνα με τα άρθρα 657-658 Α.Κ. δεν υπολογίζεται ημερολογιακό, αλλά εργασιακό, δηλαδή από την ημέρα προσλήψεως του μισθωτού (Ν.Σ.Κ. 170/63)

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

Επιδότηση Ασθένειας από ΙΚΑ

Η καταβολή επιδόματος ασθένειας από το ΙΚΑ αρχίζει από την τέταρτη ημέρα, από τη στιγμή που ο ασφαλισμένος ανήγγειλε την ανικανότητα προς εργασία στο ΙΚΑ.

Αν ο μισθωτός ασθενήσει εντός του ημερολογιακού έτους, περισσότερο από μία φορά, κάθε φορά όμως μέχρι τρεις ημέρες, δεν δημιουργείται δικαίωμα αυτού για επιδότηση εκ του ΙΚΑ ούτε υπολογίζεται ως χρόνος αναμονής το πρώτο 3ήμερο, το δεύτερο κ.λ.π.

Αν ο μισθωτός ασθενήσει για πρώτη φορά μέσα στο ημερολογιακό έτος πέραν των τριών ημερών, θα επιδοτηθεί από το ΙΚΑ από την τέταρτη ημέρα (εδώ θα υπολογιστούν οι τρεις ημέρες ως χρόνος αναμονής).

Αν ο ίδιος ο μισθωτός ασθενήσει για δεύτερη φορά, εντός του αυτού έτους, πέραν των τριών ημερών, θα επιδοτηθεί από την πρώτη ημέρα

Υποχρέωση Εργοδότη Καταβολής Ημερομισθίων Ασθένειας

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ΑΝ 178/67, σε περίπτωση αποχής του μισθωτού από την εργασία του, λόγω ασθένειας, για το χρονικό διάστημα των 1-3 ημερών, δηλ. από της ενάρξεως της ανικανότητας προς εργασία του μισθωτού μέχρι της ενάρξεως της επιδοτήσεώς του εκ του ΙΚΑ ή ετέρου Ασφαλιστικού Οργανισμού, ο εργοδότης υποχρεούται στην πληρωμή **μόνο του ημίσεως του ημερομισθίου ή του αναλογούντος μισθού αποκλειόμενης της συμπληρώσεως εκ του οικείου Ασφαλιστικού Οργανισμού.**

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

Η υποχρέωση αυτή υφίσταται μέχρι της συμπλήρωσεως 15νθήμερου ή του μηνός ανάλογα με την προϋπηρεσία του μισθωτού που διανύθηκε στον ίδιο εργοδότη.

Υποχρέωση ΙΚΑ – Εργοδότη Καταβολής Επιδομάτων Ασθενείας και Ημερομισθίων Ασθενείας από Εργατικό Ατύχημα

Σε περίπτωση **εργατικού ατυχήματος**, η επιδότηση εκ του ΙΚΑ αρχίζει από την πρώτη ημέρα κατά την οποία συνέβη το ατύχημα και δεν τηρείται χρόνος αναμονής, ο δε εργοδότης υποχρεούται να καταβάλλει το υπόλοιπο ποσό, ώστε να συμπληρωθούν οι αποδοχές των άρθρων 657-658 ΑΚ. Το εξωεργατικό ή απλό ατύχημα αντιμετωπίζεται όπως η κοινή ασθένεια.

Ασθένεια και Ρεπό

Η αποχή του εργαζόμενου από την εργασία του λόγω ασθένειας δεν επηρεάζει τη συνήθη τάξη χορηγήσεως ημέρας ή ημερών αναπαύσεως στους μισθωτούς. Συνεπώς, επανερχόμενος ο μισθωτός στην εργασία του από ασθένεια θα τύχει της προγραμματισμένης αναπαύσεως σαν να μην είχε παρεμβληθεί η ασθένεια.

Αργία και Ασθένεια

Οι μη απασχολούμενοι ημερομισθιοί μισθωτοί, τόσο κατά τις υποχρεωτικές αργίες, όσο και τις προαιρετικές (28ης Οκτωβρίου και 1ης Μαΐου) για λόγους μη οφειλόμενους σ' αυτούς (ασθένεια), δικαιούνται το ημερομισθίο τους χωρίς καμία προσαύξηση αντίθετα με τους επί μηνιαίο μισθό αμειβόμενους.

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

Ασθένεια και Άδεια

Οι μέρες κατά τις οποίες ο μισθωτός απουσίασε λόγω ασθένειάς του, βραχείας διάρκειας, ή στρατεύσεώς του ή ανωτέρας βίας ή απεργίας ή ανταπεργίας, θεωρούνται ως μέρες εργασίας και συνυπολογίζονται δια τη συμπλήρωση του βασικού 10μήνου υπηρεσίας του προς λήψη άδειας αναψυχής του, δε συμψηφίζονται όμως προς τις ημέρες κατά τις οποίες δικαιούται να απουσιάσει ετησίως λόγω άδειας αναψυχής του.

A. Αν ο μισθωτός ασθενήσει κατά τη διάρκεια της άδειας του, τότε η κανονική άδεια **διακόπτεται** υποχρεωτικά και παρατείνεται κατά τόσες ημέρες, όσες είναι οι εργάσιμες ημέρες της ασθένειάς του.

B. Η απουσία του μισθωτού από την εργασία του, πέραν των ορίων βραχείας ασθένειας διακόπτει το βασικό 10μηνο και συμψηφίζονται οι ημέρες αυτές με τις οφειλόμενες ημέρες άδειας, μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος στο οποίο αφορά η άδεια.

Ενώ όμως χωρεί συμψηφισμός των πέραν των ορίων της βραχείας ασθένειας ημερών απουσίας των μισθωτών, με τις ημέρες άδειας που δικαιούνται, δεν χωρεί συμψηφισμός των οφειλόμενων αποδοχών άδειας και επιδόματος άδειας, οπότε οφείλονται και οι ανωτέρω αποδοχές.

Φορολογική Μεταχείριση του Επιδόματος Ασθενείας

Τα επιδόματα ασθενείας που καταβάλλονται στους δικαιούχους που παίρνουν αναρρωτική άδεια, θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες (ΣΤ Πηγής) και υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος.

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

Β. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ

1. Από την πρώτη ημέρα που δηλώσει ο εργαζόμενος ότι έχει ασθένεια δηλώνεται στην ΑΠΔ με κωδικό **08**, με την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος με την επιστροφή του θα προσκομίσει γνωμάτευση από τον ιατρό του. Αυτό ισχύει και για τους απασχολούμενους σε οικοδομικές εργασίες (ασφαλισμένοι με Π.Κ. 781).
2. Ο εργαζόμενος αν επιθυμεί, **εντός δύο εργάσιμων ημερών** από την έναρξη της αναρρωτικής του άδειας και εφόσον αυτή υπερβαίνει τις 3 ημέρες, μπορεί να καταθέτει τα απαραίτητα δικαιολογητικά στο αρμόδιο τμήμα του ΕΦΚΑ(Τμήμα Παροχών Ασθενείας), όπου στη συνέχεια **εγκρίνεται από υγειονομική επιτροπή** η αναρρωτική του και εφόσον έχει τις προβλεπόμενες από το νόμο **προϋποθέσεις** (ελάχιστο αριθμό ημερομισθίων), επιδοτείται για τις ημέρες που ασθένησε.
3. Ο εργαζόμενος κατά την πρώτη επίσκεψη του στο ΕΦΚΑ, για την κατάθεση των δικαιολογητικών για την επιδότηση της ασθένειας, **προσκομίζει στο λογιστήριο της επιχείρησης ιατρική γνωμάτευση που αναφέρει ότι δεν του επιτρέπεται να εργαστεί για όσο διάστημα παραμένει ασθενής**. Αυτό το έγγραφο με την υπογραφή του εργοδότη, πάντα πρέπει να υπάρχει αντίγραφο στο λογιστήριο.
4. Στο έντυπο που αναγράφεται πότε σταμάτησε την εργασία του ο εργαζόμενος (Υπεύθυνη δήλωση Εργοδότη), πρέπει να γραφτούν με παρατήρηση στο κενό του εντύπου **α)** αν ο εργαζόμενος ήταν με άδεια **β)** αν ο εργαζόμενος εργάστηκε για κάποιες ώρες και μετά ασθένησε. **Προσοχή θα πρέπει όλα τα έντυπα του ΕΦΚΑ να έχουν τον ίδιο γραφικό χαρακτήρα, σφραγίδα και υπογραφή.**
5. Εφόσον επιδοτηθεί για την ασθένεια, παραδίδεται στον εργαζόμενο **Απόφαση** για το ποσό που του έχει καταβληθεί αλλά και τις μέρες και τα χρονικά διαστήματα που επιδοτήθηκε. Ανεξάρτητα της προαναφερθείσας Απόφασης, στο τελευταίο φύλλο του

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

βιβλιαρίου ασθενείας του ασφαλισμένου τίθεται **σφραγίδα** από την Υγειονομική Επιτροπή. Η φωτοτυπία από το βιβλιάριο Ασθενείας του εργαζομένου με την σφραγίδα της υγειονομικής επιτροπής αποτελεί και αυτό επίσημο στοιχείο για την καταγραφή του 08 στην ΑΠΔ

6. Ο κωδικός 08 στην ΑΠΔ συμπληρώνεται ανεξάρτητα αν ο εργαζόμενος επιδοτηθεί ασθένεια του ή όχι από το ΕΦΚΑ.
7. Σε περίπτωση που ασθενήσει ένας εργαζόμενος και η Υγειονομική Επιτροπή του ΠΕΔΥ δεν εγκρίνει όλη την αναρρωτική του άδεια θα πρέπει να δηλωθεί ο κωδικός 08 (στην ΑΠΔ), από την πρώτη μέρα που δεν προσήλθε για εργασία μέχρι και την ημερομηνία που έχει εγκρίνει η επιτροπή. **Οι επιπλέον ημέρες θεωρούνται ως άδεια εργασίας (01).** Σε αυτή την περίπτωση αν ο εργαζόμενος προβεί σε ένσταση κατά της απόφασης και όταν η Τοπική Διοικητική επιτροπή αποφασίσει κάτι διαφορετικό επί της ένστασής του, τότε θα προβεί το λογιστήριο σε υποβολή Δελτίων Μεταβολής Στοιχείων Ασφάλισης (Δ.Μ.Σ.Α.) προς το Τμήμα Εσόδων του ΕΦΚΑ, για αλλαγή του τύπου αποδοχών και όποιων άλλων στοιχείων απαιτούνται.
8. Σε οποιαδήποτε περίπτωση που ο εργαζόμενος δηλώσει ασθενής, πρέπει να φέρει έγγραφο από γιατρό. Για όσο διάστημα δεν προσέρχεται στην εργασία του (σύμφωνα και με τα όρια επιδόματος ασθενείας) αναγράφεται στην ΑΠΔ με κωδ. 08 **ανεξάρτητα αν επιδοτηθεί ή όχι από τον ΕΦΚΑ.**
9. Για την ασφάλιση μετράμε το εργασιακό έτος. Δικαιούται 25 ημέρες όταν έχει κλείσει 1 εργασιακό έτος ή 13 ημέρες όταν δεν έχει κλείσει εργασιακό έτος
10. Για να ασφαλιστεί ένας εργαζόμενος με ασθένεια 08 πρέπει να έχει 10 ημέρες πραγματικής απασχόλησης στην επιχείρηση. Αν δεν έχει 10 μέρες δεν έχει υποχρέωση ασφάλισης. Εξαιρείται το εργατικό ατύχημα.

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

11. Αν ένας εργαζόμενος **δεν** έχει κλείσει εργασιακό έτος στον εργοδότη και ασθενήσει, θα μπει με κωδικό 08 με ανώτατο όριο 13 ημέρες ασφάλισης και αν συμπληρώσει ένα εργασιακό έτος τότε θα δικαιούται άλλες 25 ημέρες ασφάλισης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν συνεχίζεται η ίδια ασθένεια, (δηλαδή έχει επιστρέψει ήδη στην εργασία του, πριν ασθενήσει εκ νέου). Παράδειγμα : Εργαζόμενος προσλαμβάνεται στις 10/09/2017 και ασθενεί στις 05/07/2018. Η επιχείρηση, στην ΑΠΔ Ιουλίου 2018 θαβάλει είδος αποδοχών 08 για έως και 13 ημέρες ασφάλισης. Εάν η ασθένεια αυτή που ξεκίνησε στις 05/07/2018 συνεχίσει αδιάκοπα και λήξει μέσα στο νέο εργασιακό έτος (δηλαδή μετά τις 10/09/2018) έστω στις 15/10/2018, τότε ο εργοδότης δεν υποχρεούται για επιπρόσθετη ασφάλιση ασθένειας μέχρι και τη λήξη της ασθένειας στις 10/10/2018. Τέλος, εάν ο υπάλληλος επέστρεψε στην εργασία του από την εν λόγω ασθένεια στις 20/09/2018 αλλά ασθένησε εκ νέου για οποιαδήποτε αιτία στις 24/09/2018 τότε ο εργοδότης υποχρεούται στην ασφάλιση με κωδικό αποδοχών 08 για έως και 25 ημέρες ασφάλισης.
12. Στα δώρα Χριστουγέννων και δώρα Πάσχα δεν λαμβάνεται υπ όψιν η περίοδος ασθένειας **κατά την οποία επιδοτούνται**. Δικαιούται κανονικά επίδομα αδείας
13. Αν ο εργαζόμενος **δεν καταθέσει** στον ΕΦΚΑ τα δικαιολογητικά για επιδότηση πέραν του χρόνου αναμονής (3 ήμερο), και **δεν προσκομίσει δικαιολογητικό (ιατρική γνωμάτευση)** από οποιονδήποτε ιατρό, τότε το διάστημα αυτό θεωρείται **κανονική άδεια** εργασίας.
14. Ο ΕΦΚΑ δεν θεωρεί έγγραφο αδικαιολόγητης απουσίας αν δεν έχει λάβει όλη την κανονική του άδεια με αποδοχές. Αν την έχει εξαντλήσει την άδεια του και θεωρηθεί αδικαιολογήτως απών θα πρέπει να γνωστοποιείται στο τμήμα Εσόδων του ΕΦΚΑ και στην επιθεώρηση εργασίας πριν την απουσία του.

ΕΝΩΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΡΟΔΟΥ

Το άρθρο επιμελήθηκε και συντάχθηκε από τους παρακάτω :

1. Επιστημονική ομάδα ΕΛΦΕΕ Ρόδου

2. Πούπουζας Νικόλαος

Προϊστάμενος τμήματος Εσόδων ΕΦΚΑ Ρόδου

3. Εγγλέζου Μαρία

Προϊσταμένη τμήματος Παροχών ΕΦΚΑ Ρόδου